

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรที่ทำไร่นาสวนผสมในท้องที่อำเภอคอยสะเก็ด จำนวน 106 ราย และประชากรที่ไม่ทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม 106 ราย รวมเป็น 212 ราย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนั้น สำหรับเกษตรกรที่ไม่ทำไร่นาสวนผสม สุ่มตัวอย่างโดยสุ่มจากเกษตรกรที่อยู่ถัดไป 3 หลังคาเรือน จากผู้ทำไร่นาสวนผสม (จำนวน 106 ราย)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์จากเกษตรกร ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1	ปัจจัยส่วนบุคคล
ตอนที่ 2	ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
ตอนที่ 3	ปัจจัยทางสังคม
ตอนที่ 4	ปัจจัยอื่นๆ
ตอนที่ 5	ปัญหาและอุปสรรคในการทำไร่นาสวนผสม
ตอนที่ 6	ศึกษาหาเหตุผลและข้อเสนอแนะ

3.3 การทดสอบแบบสัมภาษณ์

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้วิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม ตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานเป็นเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งเกี่ยวกับเกษตรกรผู้ทำไร่นาสวนผสม ตามโครงการปรับโครงสร้างเกษตรท้องที่อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์กับเกษตรกรที่ทำไร่นาสวนผสม จำนวน 106 รายเป็นรายบุคคล และผู้ที่ไม่ทำไร่นาสวนผสมจำนวน 106 รายรวมเป็นจำนวน 212 ราย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมาจัดระเบียบและประมวลผลวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งใช้การคำนวณค่าทางสถิติ โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/FW version 7.5 ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) . เพื่ออธิบายลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรที่ทำไร่นาสวนผสม และไม่ทำไร่นาสวนผสม โดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ และค่ามัธยฐานคณิต

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสถิติ Pearson Product Moment Correlation และ วิเคราะห์หาค่าพยากรณ์ของการยอมรับด้วยค่าทางสถิติ Multiple Regression Analysis แบบ Step wise โดยมีสมการดังนี้

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{10}x_{10} + b_{11}x_{11}$$

โดย Y = การยอมรับการทำไร่นาสวนผสมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

a = ค่าคงที่

b_n = สัมประสิทธิ์ของ x_n

x_1 = อายุ

x_2 = ระดับการศึกษา

x_3 = จำนวนสมาชิก

x_4 = พื้นที่ใช้ประโยชน์

x_5 = รายได้ในภาคเกษตรของเกษตรกร

x_6 = รายได้รวมของเกษตรกร

x_7 = การรับรู้ข่าวสาร

x_8 = ประสบการณ์ดูงานไร่นาสวนผสม

x_9 = ประสบการณ์ฝึกอบรมทางด้านการเกษตร

x_{10} = การได้รับประโยชน์จากสำนักงานเกษตรอำเภอ

x_{11} =ทัศนคติในการพึ่งตนเอง

3. การศึกษามางกรณีของผู้ที่ทำไร่นาสวนผสม โดยการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In-depth interview) เกษตรกรที่เด่นในการทำไร่นาสวนผสม 2-3 ราย เพื่อการศึกษาประวัติการทำไร่นาสวนผสม ประสบการณ์ ปัญหาและอุปสรรคในการทำไร่นาสวนผสมในอำเภอค้อยสะแก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University